

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

**АНОТОВАНИЙ ПОКАЖЧИК
ДИСЕРТАЦІЙ**

за 2014 рік

(українською, російською та англійською мовами, що наявні у
фонді бібліотеки Львівського державного університету
фізичної культури)

Укладач Ірина Свістельник

LVIV STATE UNIVERSITY OF PHYSICAL CULTURE

**Catalogue of the
Dissertation Abstracts
for 2014**

**(in Ukrainian, in Russian and in English which are presented in the library of
Lviv State University of Physical Culture)**

Compiler Iryna Svistelnyk

УДК 001(043.5/.048.2)

A69

Анотований покажчик дисертацій за 2014 рік українською, російською та англійською мовами, що наявні у фонді бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів, 2018. – 44 с.

© Свістельник І., 2018

UDC 001(043.5/.048.2)

Catalogue of Dissertation Abstracts for 2014 in Ukrainian, in Russian and in English which are presented in the library of Lviv State University of Physical Culture / compiler Iryna Svistelnyk. – Lviv, 2018. – 44 p.

© Svistelnyk I., 2018

Зміст

796 Спорт. Фізична культура

<i>24.00.01 Олімпійський і професійний спорт.....</i>	<i>6-17</i>
<i>24.00.02 Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.....</i>	<i>17-35</i>
<i>24.00.03 Фізична реабілітація.....</i>	<i>35-42</i>
<i>Показчик авторів.....</i>	<i>43</i>

Content

796 Sport. Physical Culture

<i>24.00.01 Olympic end professional sport.....</i>	<i>6-17</i>
<i>24.00.02 Physical Culture, physical education of different groups of population.....</i>	<i>17-35</i>
<i>24.00.03 Physical rehabilitation.....</i>	<i>35-42</i>
<i>Authors index.....</i>	<i>44</i>

796 Спорт. Фізична культура
796 Sport. Physical Culture

24.00.01 Олімпійський і професійний спорт
24.00.01 Olympic and professional sport

Дисертації кандидатів наук:

2014:

- 1. Павлось О. О. Удосконалення підготовки спортсменів із відхиленням розумового розвитку за тренувальними програмами Спеціальних Олімпіад : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Павлось Ольга Олександрівна. - Львів, 2014. - 234 с.**

Науковий керівник – Передерій Аліна Володимирівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри олімпійського, професійного та адаптивного спорту Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Магльований Анатолій Васильович, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і спортивної медицини, проректор з науково-педагогічної роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Офіційний опонент – Гончаренко Євген Володимирович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Анотація. Дисертацію присвячено вдосконаленню підготовки спортсменів із відхиленням розумового розвитку. У роботі подано результати анкетування фахівців галузі фізичного виховання та спорту щодо визначення пріоритетно-репрезентативних в Україні видів спорту Спеціальних Олімпіад. Визначено переваги й недоліки структури та змісту типових тренувальних програм Спеціальних Олімпіад із баскетболу, легкої атлетики та лижних перегонів різних років видання. Обґрунтовано авторські тренувальні програми з баскетболу, легкої атлетики та лижних перегонів.

Ключові слова: Спеціальна Олімпіада, тренувальна програма, баскетбол, легка атлетика, лижні перегони.

Павлось О. А. Совершенствование подготовки спортсменов с отклонением умственного развития по тренировочным программам Специальных Олимпиад. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена совершенствованию подготовки спортсменов с отклонением умственного развития. Цель диссертационного исследования – совершенствование тренировочного процесса спортсменов с отклонением умственного развития в приоритетно-репрезентативных в Украине видах спорта Специальных Олимпиад. В основу улучшения существующих тренировочных программ положен унифицированный подход. Определена методологическая основа авторских тренировочных программ (методические подходы к начальной подготовке спортсменов в определенных приоритетно-репрезентативных видах спорта с целью систематизации основных навыков; закономерности формирования навыков и развития физических качеств в определении рациональной последовательности решения задач; параллельное воздействие на овладение техникой и улучшение общей физической подготовленности спортсменов; нозологические особенности формирования навыков и развития физических качеств). Также определены способы их усовершенствования (сокращение количества тренировочных заданий на протяжении восьми недель подготовки; дидактическое обоснование последовательности решения тренировочных заданий; введение вариативной составляющей тренировочных занятий; формирование контрольных упражнений в соответствии с требованиями соревновательной практики в приоритетно-репрезентативных видах спорта и внедрение системы контроля технической и общей физической подготовленности спортсменов). Предложенные изменения по структуре и содержанию авторских тренировочных программ максимально учитывают закономерности формирования базовых навыков по видам спорта, нозологические особенности лиц с отклонением умственного развития и требования по организации тренировочного процесса Специальных Олимпиад. Проведена экспертная оценка авторских тренировочных программ по приоритетно-репрезентативным в Украине видам спорта, в результате чего определена возможность экспериментальной проверки данных программ.

Ключевые слова: Специальная Олимпиада, тренировочная программа, баскетбол, легкая атлетика, лыжные гонки.

Pavlos O. O. Improving the training of athletes with mental disabilities on the training program for Special Olympics. Manuscript.

Annotation. The thesis is devoted to improving training of athletes with mental disabilities. The work presents the results of questioning of specialists in physical education and sports to identify priority-representative sports of Special Olympics in Ukraine. Advantages and disadvantages of the structure and content of typical training programs of Special Olympics in basketball, athletics and cross country

skiing of different years edition have be determined. Author's training programs in basketball, athletics and cross country skiing have be substantiated. Results of pedagogical experiments show that the author's training programs with the priority-representative sports of Special Olympics in Ukraine contributed to a significant increase general physical fitness of athletes at the 2-19% and technical preparedness: in basketball at the 2-8%, athletics at the 18-32% and cross country skiing at the 18 41 %.

Key words: Special Olympics, training program, basketball, athletics, cross country skiing.

2. Хіменес Х. Р. Удосконалення фізичної підготовки спортсменів на етапі попередньої базової підготовки (на матеріалі спортивного орієнтування) : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Хіменес Христина Робертівна. - Львів, 2014. - 190 с.

Науковий керівник – Сосіна Валентина Юріївна, канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри хореографії Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Дяченко Андрій Юрійович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор кафедри теорії і методики спортивної підготовки і резервних можливостей спортсменів Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Офіційний опонент – Богуславська Вікторія Юріївна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, старший викладач кафедри спорту і спортивних ігор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Анотація. Дисертацію присвячено проблемі фізичної підготовки спортсменів-орієнтувальників на етапі попередньої базової підготовки. На основі аналізу літератури з'ясовано, що одним із якісних шляхів удосконалення тренувального процесу юних спортсменів є диференціація їхньої фізичної підготовки. На основі кореляційного та факторного аналізу встановлено та здійснено порівняння структури фізичної підготовленості спортсменів-орієнтувальників різного віку та кваліфікації. Для вирішення поставлених завдань використано авторські програми фізичної підготовки різної педагогічної спрямованості. Теоретично обґрунтовано та експериментально доведено більшу ефективність програми, що поєднувала комплексну фізичну підготовку з диференційованим розвитком недостатньо розвинутих фізичних якостей кожного спортсмена-орієнтувальника порівняно з суто комплексною й

такою, що поєднувала комплексну фізичну підготовку з диференційованим розвитком провідних фізичних якостей кожного спортсмена-орієнтувальника.

Ключові слова: спортивне орієнтування, фізична підготовка, диференціація.

Химэнэс К. Р. Совершенствование физической подготовки спортсменов на этапе предварительной базовой подготовки (на материале спортивного ориентирования). Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме физической подготовки спортсменов-ориентировщиков на этапе предварительной базовой подготовки. На основе анализа литературы установлено, что одним из качественных путей совершенствования тренировочного процесса юных спортсменов является дифференциация их физической подготовки. В исследовании принимали участие 32 спортсмена-ориентировщика на этапе предварительной базовой подготовки и 16 – на этапе специализированной базовой подготовки. На основе корреляционного и факторного анализа установлено и проведено сравнение структуры физической подготовленности спортсменов-ориентировщиков разного возраста и квалификации. Для решения поставленных задач разработаны и использованы авторские программы физической подготовки спортсменов-ориентировщиков на этапе предварительной базовой подготовки различной педагогической направленности.

Ключевые слова: спортивное ориентирование, физическая подготовка, дифференциация.

Himenes Ch. R. Improvement physical preparation of sportsmen on the stage of previous base preparation (on sport orienteering material). Manuscript.

Annotation. Dissertation is devoted to physical preparation of sportsmen-orienteer on the stage of previous base preparation. Based on the analysis of the literature was revealed that one of the ways to improve the quality of training process young sportsmen is the differentiation of their physical preparation. On the basis of correlation and factor analysis identified and compared the structure of physical preparedness sportsmen-orienteer different ages and skills. For the decision of the put tasks the are used the author programs of physical preparation different pedagogical orientation. Theoretically grounded and experimentally proved the most efficiency of program that combines complex physical preparation and differentiated development of underdeveloped physical qualities of everyone sportsmen-orienteer compared with purely complex and such that combines a complex physical preparation and differentiated development of major physical qualities of everyone sportsmen-orienteer.

Keywords: sport orienteering; physical preparation; differentiation.

3. **Хохла А. І. Диференціація фізичної підготовки фехтувальників-шпажистів на етапі попередньої базової підготовки : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Хохла Алла Ігорівна. - Львів, 2014. - 370 с.**

Науковий керівник – Линець Михайло Михайлович, канд. пед. наук, професор кафедри теоретико-методичних основ спорту, проректор з науки та зовнішніх зв'язків.

Офіційний опонент – Дрюков Володимир Олексійович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, директор Державного науково-дослідного інституту фізичної культури і спорту.

Офіційний опонент – Рошчін Ігор Геннадійович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теоретичних основ олімпійського і професійного спорту Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова.

Анотація. Дисертацію присвячено вдосконаленню фізичної підготовки фехтувальників-шпажистів на етапі попередньої базової підготовки. У роботі подано результати анкетування 67 тренерів із фехтування для визначення місця фізичної підготовки, її структури і змісту в системі спортивного тренування фехтувальників-шпажистів на етапі попередньої базової підготовки.

Ключові слова: фехтування, шпага, фізичні якості, фізична підготовка, диференціація.

Хохла А. И. Дифференциация физической подготовки фехтовальщиков-шпажистов на этапе предварительной базовой подготовки. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена усовершенствованию процесса физической подготовки фехтовальщиков-шпажистов с учетом структуры физической подготовленности квалифицированных фехтовальщиков-шпажистов и индивидуальных профилей физической подготовленности 12–14-летних фехтовальщиков-шпажистов.

Ключевые слова: фехтование, шпага, физические качества, физическая подготовка, дифференциация.

Khokhla A. I. The differentiation of physical training of fencers at the pre-basic training period. Manuscript.

Annotation. The thesis is dedicated to improving the process of fencers' physical training during the pre-basic period. Dissertation presents the results of a

survey of 67 coaches of fencing for finding the place of physical training, its structure and content in the system of sports training for fencers in the pre-basic training. We have processed the empirical data on inter qualification differences in the fencers' level of physical training, correlation between indicators of physical training and technical and tactical actions in competitive activities; factor structure of physical training, fencers different qualification groups (II–1 level, CMS, 1CMS). The thesis contains a variety of study programs within the meaning of physical training for fencers at the stage of preliminary basic training. The core of these programs consists of the materials of our recent study and some results of their effectiveness. It is suggested that the workouts conducted according to the differentiated programs are more favorable for fencers' physical training improvement than those ones conducted according to the program of physical qualities complex development aim to improvement of very special fencing skills (10,3 %).

Keywords: fencing, sword, physical qualities, physical training, differentiation.

Дисертації докторів наук:

- 4. Кутек Т. Б. Теоретико-методичні основи управління багаторічною підготовкою кваліфікованих спортсменок, які спеціалізуються в легкоатлетичних стрибках : дис. ... д-ра наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Кутек Тамара Борисівна. - Житомир, 2014. - 406 с.**

Науковий консультант - Ахметов Рустам Фагимович, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Офіційний опонент – Магльований Анатолій Васильович, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і спортивної медицини, проректор з науково-педагогічної роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Офіційний опонент – Костюкевич Віктор Митрофанович, д-р наук з фіз. виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спорту і спортивних ігор Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського.

Офіційний опонент – Шамардін Валерій Миколайович, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор кафедри управління фізичною культурою і спортом Інституту управління та права Запорізького національного технічного університету.

Анотація. Захищається теоретичне та методичне обґрунтування нових засобів і методів для вдосконалення управління навчально-тренувальним процесом кваліфікованих спортсменок, які спеціалізуються в легкоатлетичних стрибках. Розроблено методику управління багаторічною підготовкою кваліфікованих спортсменок, основою якої є вдосконалена концептуальна модель управління багаторічним навчально-тренувальним процесом. В основі розробленої концептуальної моделі управління навчально-тренувальним процесом на етапах поглибленої спеціалізації та максимальної реалізації індивідуальних можливостей постають основні завдання, які вирішують послідовно – тестування фізичної підготовленості спортсменок; зарахування спортсменок у групу залежно від переваги швидкісних, швидкісно-силових або силових здібностей; здійснення прогнозу результативності для кожної спортсменки на майбутні роки; визначення модельних параметрів спеціальної фізичної та технічної підготовленості; прогнозування ефективності навчально-тренувального процесу в річному циклі підготовки; розробка методів контролювання рівня спеціальної фізичної та технічної підготовленості спортсменок із використанням комп'ютерних технологій; стимуляція відновлювальних процесів; вдосконалення технічної підготовки спортсменок із використанням додаткових засобів; корекція навчально-тренувального процесу під час послідовного вирішення завдань прогнозування ефективності навчально-тренувального процесу; індивідуальне планування навчально-тренувального процесу спортсменок з урахуванням особливостей їх спеціальної фізичної та технічної підготовленості. Експериментально перевірено ефективність розробленої моделі управління навчально-тренувальним процесом кваліфікованих спортсменок (на прикладі стрибків у довжину з розбігу).

Ключові слова: управління, концептуальна модель, технічна підготовка, «полегшувальне лідування», електростимуляція, планування, прогнозування, моделювання, додаткові засоби.

Кутек Т. Б. Теоретико-методические основы управления многолетней подготовкой квалифицированных спортсменок, которые специализируются в легкоатлетических прыжках. Рукопись.

Аннотация. Защищается теоретическое и методическое обоснование дополнительных средств с целью усовершенствования управления учебно-тренировочным процессом квалифицированных спортсменок, специализирующихся в легкоатлетических прыжках. В диссертации приведено новое решение проблемы управления многолетней подготовкой квалифицированных спортсменок, которые специализируются в легкоатлетических прыжках. Разработана методика управления многолетней

подготовкой квалифицированных спортсменов, в основе которой лежит усовершенствованная модель управления многолетним учебно-тренировочным процессом. Разработана концептуальная модель управления учебно-тренировочным процессом на этапах углубленной специализации и максимальной реализации индивидуальных возможностей, базирующаяся на задачах, которые решаются последовательно: тестирование физической подготовленности спортсменов; зачисление спортсменов в группу в зависимости от преимущества скоростных, скоростно-силовых либо силовых способностей; осуществление прогноза результативности для каждой спортсменки на последующие годы; определение модельных параметров специальной физической и технической подготовленности; прогноз эффективности учебно-тренировочного процесса в годичном цикле подготовки; разработка методов контроля по уровню специальной физической и технической подготовленности спортсменов с использованием компьютерных технологий; стимуляция восстановительных процессов; усовершенствованная техническая подготовка спортсменов с использованием дополнительных средств; коррекция учебно-тренировочного процесса в ходе последовательного решения задач прогноза эффективности учебно-тренировочного процесса; индивидуальное планирование учебно-тренировочного процесса спортсменов с учетом особенностей специальной физической и технической подготовленности. Экспериментально доведено эффективность разработанной модели управления многолетним учебно-тренировочным процессом.

Ключевые слова: управление, концептуальная модель, техническая подготовка, «облегчающее лидерование», электростимуляция, планирование, прогнозирование, моделирование, дополнительные средства.

Kutek T. B. Theoretical and methodological foundations of long-term training of skilled athletes who specialize in athletics jumps. Manuscript.

Annotation. The theoretical and methodological foundation of new tools and methods to improve the management of the training process of skilled athletes who specialize in athletics jumps is being defended. The method of long-term training managing of qualified athletes has been developed. It is based on an improved conceptual model of long training process management. The basis of an improved conceptual model for managing the training process at the stages of deep specialization and maximum realization of individual opportunities is the set of main tasks to be solved gradually: tests of physical fitness of athletes, athletes enroll in a group depending on the performance of high-speed, speed-strength or power capacity; the implementation of prediction performance for each athlete in the coming years; the definition of model parameters of a special physical and technical training; efficiency prediction of the training process in the annual cycle of training; development of control methods in terms of the special physical and technical preparation of athletes using computer technology; stimulation of the recovery processes; improving of technical training of athletes with additional means;

correction of training process in the solution of problems of gradual efficiency prediction of the training process; individual planning of the training process considering the athletes' special physical and technical training. To test the effectiveness of the improved model management of training process of qualified athletes experimentally (for example, long jumps with a running start).

Keywords: management, conceptual model, technical training, “facilitating leading”, electrical stimulation, planning, prediction, modeling, additional means.

5. Передерій А. В. Теоретико-методичні основи спортивного руху Спеціальних Олімпіад : дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01 / Передерій Аліна Володимирівна. - Львів, 2014. - 427 с.

Науковий консультант – Бріскін Юрій Аркадійович, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, завідувач кафедри олімпійського, професійного та адаптивного спорту.

Офіційний опонент – Магльований Анатолій Васильович, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і спортивної медицини, проректор з науково-педагогічної роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Офіційний опонент – Бубка Сергій Назарович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, Президент Національного олімпійського комітету України.

Офіційний опонент – Сак Тамара Василівна, д-р психол. наук, професор, завідувач лабораторії інтенсивної педагогічної корекції Інституту спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Анотація. Дисертацію присвячено вирішенню науково-прикладної проблеми теоретико-методичного обґрунтування соціальної практики Спеціальних Олімпіад у сучасних умовах суспільства та функціонування міжнародної олімпійської системи. У роботі запропоновано комплексний аналіз руху Спеціальних Олімпіад, що включає історичну, організаційну, методичну, поняттєву та нормативну компоненти. Здійснено характеристику сучасного етапу та тенденцій розвитку міжнародного спортивного руху Спеціальних Олімпіад, проаналізовано формування його нормативно-правових засад. Подано детальну інформацію щодо нозологічно-детермінованих особливостей осіб із відхиленнями розумового розвитку та охарактеризовано їхні нозологічні профілі. Розроблено концепцію соціально-орієнтованої системи спортивної підготовки за програмами Спеціальних Олімпіад та здійснено інформаційне наповнення її структурних складових: змагань, тренувального процесу (засобів,

методів, принципів, методичних положень), обґрунтовано пріоритетність соціально-адаптаційної спрямованості програм Спеціальних Олімпіад.

Ключові слова: адаптивний спорт, Спеціальні Олімпіади, спортивна підготовка, соціалізація.

Передерий А. В. Теоретико-методические основы спортивного движения Специальных Олимпиад. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена решению научно-прикладной проблемы теоретико-методического обоснования социальной практики Специальных Олимпиад в современных условиях развития общества и функционирования международной олимпийской системы. В работе предлагается комплексный анализ движения Специальных Олимпиад, включающий исторический, организационный, методический, понятийный и нормативный компоненты. Разработана концепция социально-ориентированной системы подготовки спортсменов Специальных Олимпиад; научно обоснована система использования средств спорта в социальной адаптации лиц с отклонениями умственного развития; научно обоснована система комплексного информационного обеспечения структурных составляющих системы подготовки в специальном олимпийском спорте; выявлены тенденции развития спортивного движения Специальных Олимпиад в современных условиях функционирования общества и международной олимпийской системы; созданы нозологические профили спортсменов Специальных Олимпиад. Характеристика современного этапа развития спортивного движения Специальных Олимпиад осуществлена на основе комплексного анализа наиболее значимых мировых и региональных показателей: количество спортсменов; процент лиц с отклонениями умственного развития, привлеченных к программам Специальных Олимпиад; гендерное соотношение участников; количество тренеров; соотношение количества спортсменов и тренеров; количество соревнований; количество Аккредитованных программ; общая прибыль; дотация на спортсмена; показатели развития волонтерских программ; рейтинг популярности видов спорта. Определены тенденции развития международного спортивного движения Специальных Олимпиад: волнообразно-положительная динамика всех показателей развития с замедлением темпов прироста, обусловленным постепенным достижением предельных для настоящего этапа величин; региональная диспропорция количественных и качественных показателей развития, приоритет программ регионов Восточной Азии и Азиатско-Тихоокеанского по количественным показателям и существенное преобладание региона Северной Америки по качественным, в частности экономическим, показателям; расширение направлений деятельности, широкая поддержка волонтерских программ, охватывающих адаптированные спортивные программы («Партнерский спорт», «Программа развития двигательной активности», «Молодые спортсмены» и

т.п.) и социальные программы неспортивного характера («Здоровые спортсмены», «Программа лидерства спортсменов», «Факельный пробег» и т.п.), параллельное развитие которых максимально способствует реализации задач движения Специальных Олимпиад; глобализация международного движения Специальных Олимпиад, проявляющаяся в создании и эффективном функционировании Аккредитованных программ в подавляющем большинстве стран мира, в расширении географии мест проведения масштабных мероприятий, среди которых проведение Всемирных игр за пределами США; сочетание волонтерских принципов с использованием высокопрофессиональных подходов в обеспечении тренировочного процесса и организации соревнований; ориентация в подборе видов спорта для спортсменов с отклонениями умственного развития на уровень их популярности в обществе, выраженный приоритет легкой атлетики и футбола в большинстве Аккредитованных программ Специальных Олимпиад; максимальное использование медиа-ресурсов, тесное сотрудничество со средствами массовой информации, рестайлинг Специальных Олимпиад, унификация терминологического аппарата. Формирование нормативно-правовых основ международного движения Специальных Олимпиад проанализировано на основе содержания Официальных общих правил Специальных Олимпиад, устава Международной организации Специальных Олимпиад, устава Всемирных/ Региональных Игр, Спортивных правил Специальных Олимпиад. Концепция социально-ориентированной системы спортивной подготовки по программам Специальных Олимпиад основана на бинарном системообразующем факторе, определяющем ее структуру и направленность: соревнования, направленные на демонстрацию спортивных результатов, достижение которых способствует социальной адаптации и реабилитации спортсменов. Целью системы спортивной подготовки по программам Специальных Олимпиад является обеспечение максимально возможного для конкретного спортсмена уровня социальной адаптации путем улучшения физической, технической, тактической, психологической, теоретической подготовленности с использованием тренировочной и соревновательной деятельности в избранном(ых) виде(ах) спорта. При структурном сходстве системы подготовки спортсменов Специальных Олимпиад с олимпийским спортом ее отличие состоит в специфической роли соревнований, ограничивающей направленность деятельности на достижение высших результатов, привлечении микросоциума как действенного компонента системы и наличии процесса социальной адаптации. При информационном наполнении составляющих системы спортивной подготовки по программам Специальных Олимпиад определены специфические виды соревнований, содержание тренировочного процесса (структура средств, методов, принципов, методических положений), обоснована приоритетность социально-адаптационной направленности программ Специальных Олимпиад.

Ключевые слова: адаптивный спорт, Специальные Олимпиады, спортивная подготовка, социализация.

Perederiy A. V. Theoretical-methodical Basis of Special Olympics Sports Movement. Manuscript.

Annotation. The thesis is concerned with an extensive research into the study of theory and methods of Special Olympics social practice in modern society as well as the functioning of international Olympic system. The thesis presents a complex analysis of Special Olympics movement that includes historical, organizational, methodological, conceptual and normative components. The characteristic of Special Olympics international sports movement development at present stage has been given, the formation of its regulatory and legal principles has also been analyzed. The detailed information concerning nosology-deterministic peculiarities of persons with mental disabilities has been provided and the characteristic of their nosology types has been given. The concept of socio-oriented training system according to the programs of Special Olympics has been developed and its structural units have been provided with the following information concerning: competition, training (means, methods, principles, methodological approaches), the priority of Special Olympics socio- adapting programs has been proved.

Keywords: adaptive sports, Special Olympics, sports training, socialization.

24.00.02 Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення
24.00.02 Physical Culture, physical education of different groups of population

Дисертації кандидатів наук:

- 6. Гордійчук В. І. Оптимізація фізичного стану сільських школярів у процесі факультативних занять з фізичної культури : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Гордійчук Віктор Іванович. - Луцьк, 2014. - 235 с.**

Науковий керівник – Чижик Віктор Васильович, канд. біол. наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка.

Офіційний опонент – Богдановська Надія Василівна, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Запорізького національного університету.

Офіційний опонент – Ареф'єв Валерій Георгійович, канд. пед. наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання та спорту Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Анотація. Дисертацію присвячено проблемі оптимізації фізичного стану сільських школярів. Формувальним педагогічним експериментом доведено, що заняття за авторською методикою факультативних занять, яка ґрунтувалася на врахуванні особливостей фізичного стану сільських школярів та їхніх інтересів, сприяли зростанню абсолютної та відносної фізичної працездатності, збільшенню максимального споживання кисню; зростанню динамічної та статичної силової витривалості, швидкості рухів. У дівчат підвищилася спритність і спостерігалася тенденція до поліпшення вибухової сили та гнучкості. Поліпшилися морфологічні та функціональні показники фізичного стану, зокрема співвідношення жирового та м'язового компонентів складу тіла; зменшилася частота серцевих скорочень та артеріального тиску, збільшився систолічний об'єм кровотоку.

Ключові слова: сільські школярі, фізичний стан, факультативні заняття, методика, інтерес.

Гордийчук В. И. Оптимизация физического состояния сельских школьников в процессе факультативных занятий по физической культуре. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена актуальной проблеме физического состояния сельских школьников и разработке методики его оптимизации. Объект исследования - физическое воспитание подростков, которые являются учениками сельских школ. Предмет исследования – физическое состояние сельских подростков в процессе факультативных занятий по физической культуре. Цель работы – обосновать методику улучшения физического состояния сельских школьников в процессе факультативных занятий по физической культуре; задачи - определить проблемы физического воспитания современных сельских школьников, изучить особенности их физического состояния и причины его ухудшения; изучить особенности физического состояния сельских подростков, по сравнению с городскими; определить факторы, формирующие интерес сельских подростков к занятиям физическими упражнениями; разработать методику факультативных занятий по физической культуре, направленную на повышение физического состояния сельских подростков, и экспериментально проверить ее эффективность. Методы исследования: получение ретроспективной информации (теоретический анализ и обобщение данных литературных источников), сбор текущей информации (двигательные тесты, медико-биологические методы, анкетирование), констатирующий и формирующий педагогические эксперименты, математико-статистические методы обработки результатов исследований. В диссертационной работе определены пути дальнейших перспективных научных исследований, направленных на поиск новых методических подходов к

программированию содержания факультативных занятий оздоровительного характера. Кроме того, требует систематических разработок проблема оптимизации физического состояния сельских школьников, поскольку уроки физической культуры как основная форма физического воспитания учащихся в сельской школе не могут обеспечить организм необходимым объемом двигательной активности.

Ключевые слова: сельские школьники, физическое состояние, факультативные занятия, методика, интерес.

Cordiychuk V. I. Optimization of the physical condition of rural schoolchildren in optional classes physical training process. Manuscript.

Annotation. The dissertation paper is devoted to the problem of optimization of the physical condition of rural schoolchildren. The forming pedagogical experiment proved that lessons by the author's methods of optional classes, based into peculiarities consideration of physical condition of rural schoolchildren and their interests, contributed to the growth of absolute and relative physical working capacity, the increase of maximum oxygen consumption; the growth of dynamic and static power endurance, movement speed. Agility has been increased among girls, and tendency of improvement of explosive strength and flexibility has been observed. Morphological and functional indices of physical condition have been improved, particularly, the ratio of fat and muscle components of body composition, decrease of heart rate and blood pressure and increase of systolic volume.

Key words: rural schoolchildren, physical condition, optional classes, methods, interest.

7. Дух Т. І. Теоретико-методична та фізична підготовка студентів із застосуванням взаємонавчання у процесі фізичного виховання : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Дух Тетяна Ігорівна. - Львів, 2014. - 288 с.

Науковий керівник – Боднар Іванна Романівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Завидівська Наталія Назарівна, д-р пед. наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України.

Офіційний опонент – Юрчишин Юрій Володимирович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, викладач кафедри фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Анотація. Дисертаційну роботу присвячено проблемі взаємонавчання у процесі фізичного виховання студентів. У роботі обґрунтовано програму взаємонавчання студентів у фізичному вихованні. Експериментальна програма є перспективним напрямом удосконалення процесу фізичного виховання студентів, що відображається у зростанні рівня теоретико-методичної та фізичної підготовленості, здоров'я, фізичної і розумової працездатності, групової вмотивованості, психологічної атмосфери в групі та комунікативно-організаторських здібностей студентів. Розроблено експрес-спосіб визначення рівня фізичної підготовленості студентів на основі експертного оцінювання та кореляційного взаємозв'язку показників фізичної підготовленості із показниками здоров'я.

Ключові слова: фізичне виховання, теоретико-методична підготовка фізична підготовка, рухова активність, групова вмотивованість, соматичне здоров'я, працездатність, взаємонавчання, студенти.

Дух Т. И. Теоретико-методическая и физическая подготовка студентов с применением взаимообучения в процессе физического воспитания. Рукопись.

Аннотация. Впервые теоретически обосновано содержание и структурные элементы программы взаимообучения студентов в физическом воспитании (применение методик проблемно-поискового характера, внедрение учебно-методических карточек с алгоритмом взаимообучения технике упражнений, объединение в подгруппы студентов с различным уровнем подготовленности, применение заданий с учетом степени овладения учебным материалом и индивидуальных темпов обучения, привлечение студентов к самоконтролю и взаимоконтролю); впервые доказана возможность оптимизации процесса физического воспитания через повышение теоретико-методической и физической подготовленности студентов за счет внедрения программы взаимообучения; впервые обоснован и разработан экспресс-способ определения уровня физической подготовленности студентов с учетом степени значимости физических качеств для состояния здоровья;

Ключевые слова: физическое воспитание, теоретико-методическая подготовка, физическая подготовка двигательная активность, групповая мотивированность, соматическое здоровье, работоспособность, взаимообучение, студенты.

Dukh T. I. Theoretical, methodological and physical training of students using mutual teaching in the process of physical education. Manuscript.

Annotation. The thesis is devoted to the problem of mutual teaching of students in physical education. The program of mutual teaching of students in physical education has been substantiated in the thesis. Experimental program is a perspective way of physical education process improvement. That is reflected in the growth of the theoretical, methodological and physical preparedness, health, physical and mental efficiency, group motivation, psychological atmosphere in the group and communicative and organizational skills of students. An express method of determining the level of physical preparedness of students on the basis of expert assessment and correlative relation of physical preparedness and health indices has been worked out.

Keywords: physical education, theoretical and methodological training, physical training, motor activity, group motivation, somatic health, efficiency, mutual teaching, students.

8. Кирпенко В. М. Оптимізація спеціальної фізичної підготовки курсантів-льотчиків у період льотного навчання : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Кирпенко Віталій Миколайович. - Харків, 2014. - 216 с.

Науковий керівник – Маракушин Андрій Ігорович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання та спорту Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця.

Офіційний опонент – Романчук Сергій Вікторович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, доцент, начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Офіційний опонент – Івлєв Олександр Михайлович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри спеціальних дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів ДАІ Донецького юридичного інституту МВС України.

Анотація. Розглянуто напрями наукового обґрунтування оптимізації спеціальної фізичної підготовки курсантів льотного складу в період льотної підготовки. На основі моніторингу рівня професійно-важливих якостей, функціонального стану, психофізичної підготовленості курсантів проведено аналіз навчального процесу зі СФП курсантів льотних спеціальностей у період льотної підготовки, досліджено особливості сучасної організації льотного навчання курсантів. Теоретично обґрунтовано та розроблено модель педагогічного процесу СФП, яка сприяє створенню й реалізації педагогічних умов оптимізації організації льотного навчання курсантів. Експериментально перевірено ефективність розробленої моделі СФП курсантів льотних спеціальностей у період льотного навчання. Дослідно-експериментальною

базою дослідження був льотний факультет Харківського університету Повітряних Сил імені І. Кожедуба (ХУПС). В експерименті взяло участь 247 респондентів — курсанти 1—4 курсів. Дослідження проведено впродовж 7 років. Установлено, що оптимізація педагогічного процесу залишається фактором, який інтенсифікує педагогічний процес, підвищує його результативність. Суть процесу оптимізації навчання під час спеціальної фізичної підготовки полягає у зміні самої організації навчання за рахунок введення технологізації в цей процес; у більш точному визначенні конкретних завдань в умовах реалізації практичної мсти навчання; у здійсненні особистісно-діяльнісного підходу. Критерії оптимізації педагогічного процесу СФП військового авіаційного ВНЗ: мінімально достатній рівень організації педагогічної діяльності викладача фізичного виховання; мінімально достатній рівень знань курсантів, який забезпечує застосування навичок із фізичного виховання в інтересах професійно-практичної діяльності, але не нижче від задовільного відповідно до прийнятої шкали оцінювання; адекватний рівень фізичної підготовленості при не нижчому за добрий рівень льотної підготовки та високому рівні функціонального стану. Запропонована модель оптимізації спеціальної фізичної підготовки не вирішує проблеми організації льотної підготовки, але дозволяє мінімізувати несприятливий вплив умов льотного навчання (перерви в польотах, побутові незручності тощо), здатна забезпечити необхідний функціональний стан організму курсантів під час польотів та удосконалювати професійно значущі якості.

Ключові слова: оптимізація, модель, спеціальна фізична підготовка, льотчик.

Кириенко В. Н. Оптимизации специальной физической подготовки курсантов-лётчиков в период лётного обучения. Рукопись.

Аннотация. Рассмотрены направления научного обоснования оптимизации специальной физической подготовки курсантов летного состава в период летной подготовки. На основе мониторинга уровня профессионально важных качеств, функционального состояния, психофизической подготовленности курсантов проведен анализ учебного процесса СФП курсантов лётных специальностей в период летной подготовки, исследованы особенности современной организации летного обучения курсантов. Теоретически обоснована и разработана модель педагогического процесса СФП военного университета воздушных сил, которая способствует созданию и реализации педагогических условий оптимизации организации лётного обучения курсантов. Экспериментально проверена эффективность разработанной модели СФП курсантов лётных специальностей в период лётного обучения. Опытно-экспериментальной базой исследования был лётный

факультет Харьковского университета Воздушных Сил имени И. Кожедуба. В эксперименте приняло участие 247 респондентов – курсанты 1-4 курсов. Исследование проводилось в течение 7 лет. Установлено, что оптимизация педагогического процесса остается фактором, который интенсифицирует педагогический процесс, повышает его результативность. Сущность процесса оптимизации обучения во время специальной физической подготовки состоит в изменении самой организации обучения за счет введения технологизации в этот процесс; в более точном определении конкретной цели в условиях реализации практической задачи обучения; в осуществлении личностно-деятельностного подхода. В результате исследования динамики изменений уровня профессионально важных качеств, функционального состояния курсантов на разных этапах лётного обучения установлено снижение показателей уровня развития некоторых психофизиологических и психомоторных качеств на последнем периоде обучения, что связано с перенапряжением функциональных и, прежде всего, физиологических резервов организма в результате роста профессиональных нагрузок. Теоретическим и экспериментальным методом с использованием функции желательности были определены оптимальные уровни развития общих физических качеств, лётных способностей, функционального состояния курсантов-лётчиков, при которых не предвидятся трудности в овладении ЛА соответствующего рода авиации и всех видов нонетов. Даны рекомендации относительно параметров тренировочной пт ручки во время занятий СМР.

Ключевые слова: оптимизация, модель, специальная физическая подготовка, лётчик.

Kirpenko V. N. Optimization of special physical training of cadets - the pilots during flight training. Manuscript.

Annotation. Directions of scientific basis to optimize the special physical training of cadets pilots during flight training. Based on the monitoring of the level of professional and important qualities, functional status, psycho-physical fitness of students analyzed the educational process of the special physical preparation (SPP) of cadets during flight training organization investigate the features of modern flight training cadets. Theoretically proved and developed a model of the educational process of the University military air force, which contributes to the creation and implementation of pedagogical conditions to optimize the organization of flight training of cadets. Experimentally verified the effectiveness of the developed model SPP cadets flying specialties during flight training. Experimental base of the study was the flight of Kharkov University of Air Force, the I. Kozhedub. In the experiment, 247 respondents took part in the students of 1–4 courses. The study was conducted in 7 years. Found that the optimization of the educational process is a factor that intensifies the pedagogical process, increases its effectiveness. The essence of optimization of training during a special physical training consists of: a

change in the organization of training through the introduction of technology use in the process, in a more precise definition of the specific objectives in terms of practical implementation of the learning problem, and in the implementation of student-activity approach. A study of the dynamics of changes in the level of professional and vital qualities of the functional state of students in various stages of flight training identified reductions in the level of development of some psychophysiological and psychomotor qualities on the last period of training, due to overexertion and above all functional physiological reserves of the body as a result of occupational stress. Theoretical and experimental method using the desirability function were determined optimal levels of general physical characteristics, flight ability, functional status cadets at which pilots are not expected difficulties in mastering the appropriate kind of aircraft of all types of aircraft and flights. Recommendations in relation to the parameters of the training load during class SPP. Developed a functional model with an optimal number of components of the pedagogical process: learning content, activity of the head of the university, of the teacher and the students.

Keywords: optimization, model, special physical training, pilot.

9. Маляр Н. С. Організаційно-методичні основи превентивного фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку [Текст] : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Маляр Неля Степанівна. - Тернопіль, 2014. - 193 с.

Науковий керівник – Омеляненко Інна Олександрівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Офіційний опонент – Єдинак Геннадій Анатолійович, д-р пед. наук, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Бабюк Сергій Миколайович, канд. пед. наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Анотація. У процесі виконання дисертаційного дослідження встановлено, що Міністерство освіти і науки України здійснює належне нормативно-правове забезпечення оздоровчо-профілактичної роботи в дошкільних навчальних закладах у процесі фізичного виховання. Проте ці документи мають декларативний характер і не вирішують усіх проблем запобігання захворюванням у дошкільних навчальних закладах. Профілактична

спрямованість експериментальних програм із фізичного виховання дошкільнят має фрагментарний характер; розроблені методики спрямовано найчастіше на вторинну профілактику чи корекцію лише окремих захворювань, на зниження ймовірності їх розвитку. У роботі подано результати дослідження показників фізичної підготовленості, фізичного розвитку, серцево-судинної та дихальної систем старших дошкільників до і після формування експерименту; проаналізовано динаміку та ступінь впливу цих показників на рівень захворюваності дітей 5–6 років. На підставі виявлених закономірностей запропоновано науково обґрунтовану методику превентивного фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку. У результаті проведеного дослідження доведено, що впровадження в навчальний процес фізичного виховання старших дошкільників системи комплексного використання засобів, методів, методичних прийомів та форм оздоровчо-профілактичного спрямування сприяє запобіганню найбільш поширеним захворюванням 5—6-річних дітей. Експериментальна перевірка розробленої методики виявила високий рівень її ефективності.

Ключові слова: превентивне фізичне виховання, фізичний стан, система засобів, організаційні форми, старші дошкільники.

Маляр Н. С. Организационно-методические основы превентивного физического воспитания детей старшего дошкольного возраста. Рукопись.

Аннотація. Диссертация посвящена вопросам, касающимся превентивного физического воспитания старших дошкольников путем комплексного внедрения в пренес физического воспитания системы средств, методов, методических приемов и организационных форм оздоровительно-профилактической направленности. Цель – экспериментально обосновать организационно-методические основы превентивного физического воспитания старших дошкольников. Экспериментальная методика превентивного физического воспитания детей старшего дошкольного возраста предусматривала комплексное использование. Научная новизна полученных результатов заключается в том, что впервые обоснована система комплексного использования средств и методов превентивного физического воспитания для первичной профилактики заболеваний дошкольников 5–6 лет. Впервые обосновано организационное обеспечение превентивного физического воспитания в учебно-воспитательном процессе старших дошкольников. Дополнена информация о физическом состоянии дошкольников 5–6 лет, где, кроме определения уровня физической подготовленности, физического развития, заболеваемости и состояния здоровья, оценивалось состояние сердечно-сосудистой и дыхательной систем старших дошкольников. Получили

дальнейшее развитие научные представления о сущности превентивного физического воспитания детей старшего дошкольного возраста.

Ключевые слова: превентивное физическое воспитание, физическое состояние, система средств, организационные формы, старшие дошкольники.

Malar N. S. Basics of preventive physical education of senior preschool children. Manuscript.

Annotation. During the execution of the research revealed that the Ministry of Education and Science of Ukraine by the legislative support health and prevention in pre-school during physical education. However, these documents are declarative in nature and do not solve all the problems preventing diseases in pre-school. Prevention of experimental programs focus on physical education preschool is fragmented, often developed techniques aimed at secondary prevention or correction of specific disease preschoolers, to reduce the likelihood of development. The paper presented results of morbidity, physical fitness, physical development, cardiovascular and respiratory systems older preschool children before and after the formative experiment analyzes the dynamics and the impact of these parameters on the incidence of children 5-6 years. On the basis of the laws of science-based methodology proposed preventive physical education preschool children. The result of the study proved that the implementation of the learning process of physical education of senior preschool children integrated use of tools, techniques, teaching methods and forms of health-care orientation helps prevent the most common disease 5-6-year-olds. Experimental verification of the developed method showed a high level of efficiency.

Key words: preventive physical education, physical condition, system resources, organizational forms, senior preschool children.

10. Остафійчук Я. Ф. Формування валеологічних компетенцій у студентів медичних коледжів у процесі фізичного виховання [Текст] : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Остафійчук Ярослав Федорович. - Івано-Франківськ, 2014. - 248 с.

Науковий керівник – Презлята Ганна Василівна, канд. пед. наук, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури та спорту ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.

Офіційний опонент – Шиян Олена Іллівна, д-р наук з державного управління, професор, завідувач кафедри здоров'я людини Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Хохлова Людмила Анатоліївна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Анотація. Дисертацію присвячено проблемі формування валеологічних компетенцій студентів медичних коледжів. Здійснено аналіз стану досліджуваної проблеми в теорії і практиці валеологічної освіти та фізичного виховання студентської молоді, з'ясовано суть понять «валеологічна компетенція» і «валеологічна компетентність», визначено її компоненти, критерії та показники рівнів сформованої. Розроблено, обґрунтовано та представлено в моделі технологію формування валеологічних компетенцій на засадах міжпредметної інтеграції, яка містить програму, етапи її реалізації (інформаційно-змістовий, моделювальний, діяльнісний), засоби, форми, принципи, методи й методичні прийоми, результати сформованої валеологічних компетенцій. Доведено, що впровадження технології формування валеологічних компетенцій у процес фізичного виховання студентів медичних коледжів сприяє підвищенню показників когнітивного (теоретичних знань, практичних умінь), особистісно-ціннісного (міжособистісних стосунків, ставлення до фізичної культури) та поведінкового (дотримання здорового способу життя) компонентів, забезпечує підвищення рівня фізичної підготовленості та соматичного здоров'я.

Ключові слова: валеологічна компетенція, компетентність, здоровий спосіб життя, міжпредметна інтеграція, фізичне виховання.

Остафійчук Я. Ф. Формирование валеологических компетенций у студентов медицинских колледжей в процессе физического воспитания. Рукопись.

Аннотация. Диссертационная работа посвящена исследованию проблемы совершенствования валеологического образования студентов медицинских колледжей в процессе физического воспитания. Выявлено, что между качеством валеологической подготовки студентов и уровнем их физического здоровья существует сильная прямая корреляционная связь, равная 0.68; также между уровнем физического здоровья и поведением в направлении сохранения здоровья, как составной здорового образа жизни существует сильная корреляционная взаимосвязь ($\gamma = 0,75$).

Ключевые слова: валеологическая компетенция, компетентность, здоровый образ жизни, междупредметная интеграция, физическое воспитание.

Ostafiichuk J. F. Medical College Students' Development of Valeological Competencies in the Course of Physical Training. Manuscript.

Annotation. The dissertation deals with the problem of medical college students' development of valeological competencies, file state of the problem under study in the theory and practice of valeological upbringing and physical education has been analyzed; essence of the concept "valeological competency" has been developed; components, criteria and development scores of valeological competency have been detected. It has been developed, substantiated and simulated methods of development of valeological competences on the basis of inter subject integration containing the programme, its implementation phases (information and content-related, simulating, pragmatic), means, forms, principles, methods and methodical practice, and results of valeological competencies development. It has been proved that introduction of the valeological competences methods into the process of physical education of medical college students contributes to the increase of indices of cognitive (theoretic knowledge, working knowledge), personal-value (interpersonal relationships, attitude towards the physical culture) and behavioral (healthy life style) components, and provides the physical fitness increase and somatic health improvement.

Key words: valeologic competency, competence, healthy life style, inter subject integration, physical education.

11. Пасічник В. М. Удосконалення фізичних і розумових здібностей у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку з використанням інтегрально-розвивальних м'ячів : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Пасічник Вікторія Михайлівна. - Львів, 2014. - 298 с.

Науковий керівник – Петрина Роман Львович, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент, декан факультету фізичного виховання.

Офіційний опонент – Круцевич Тетяна Юріївна, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Офіційний опонент – Пангелова Наталія Євгенівна, канд. пед. наук, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”.

Анотація. Дисертація присвячена проблемі удосконалення фізичних і розумових здібностей дітей старшого дошкільного віку з пріоритетним використанням інтегрально-розвивальних м'ячів у процесі занять фізичними

вправами. У роботі представлено структурну модель комплексного розвитку фізичних і розумових здібностей дітей старшого дошкільного віку в процесі занять фізичними вправами з пріоритетним використанням інтегрально-розвивальних м'ячів, яка містить чотири компоненти (цільовий, змістовий, процесуальний, результативний). Обґрунтовано зміст і організаційно-методичні засади програми розвитку фізичних і розумових здібностей дітей старшого дошкільного віку "Розумний м'яч". Експериментально підтверджено, що використання в системі занять із фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку запропонованої програми сприяє поліпшенню показників фізичної підготовленості й розумових здібностей.

Ключові слова: фізичне виховання, фізичні здібності, розумові здібності, інтегрально-розвивальні м'ячі, діти старшого дошкільного віку.

Пасичник В. М. Совершенствование физических и умственных способностей в физическом воспитании детей старшего дошкольного возраста с использованием интегрально-развивающих мячей. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме совершенствования физических и умственных способностей детей старшего дошкольного возраста с приоритетным использованием интегрально-развивающих мячей в процессе занятий физическими упражнениями. Научная новизна работы заключается в том, что впервые доказана взаимообусловленность между развитием мелкой моторики и компонентами умственной сферы детей 5 лет, которая определяется наличием взаимосвязей между показателями двигательных тестов и когнитивных процессов. Разработана структурная модель комплексного развития физических и умственных способностей детей старшего дошкольного возраста в процессе занятий физическими упражнениями с приоритетным использованием интегрально-развивающих мячей. Обосновано содержание и организационно-методические основы программы комплексного развития физических и умственных способностей детей старшего дошкольного возраста "Умный мяч".

Ключевые слова: физическое воспитание, физические способности, умственные способности, интегрально-развивающие мячи, дети старшего дошкольного возраста.

Pasichnyk V. M. Improvement of physical and mental abilities in physical education of senior preschool children using integral developmental balls. Manuscript.

Annotation. The thesis deals with the problem of improving physical and mental abilities in preschool children with preferred using integral developmental balls in the process of physical training exercises. The present paper presents structural model of complex development of physical and mental abilities in senior preschool children in the process of physical training exercises with preferred using integral developmental balls including four components (targeted, semantic, procedural and resultant). The content and organizational and methodological principles of the program of physical and mental abilities in senior preschool children “Smart Ball” have been substantiated. It has experimentally been confirmed that the use of the proposed program in the system of physical training in senior preschool children contributes to improvement of indexes in physical fitness and mental abilities.

Keywords: physical education, physical abilities, mental abilities, integral developmental balls, children of senior preschool age.

12. Петрина Л. А. Удосконалення методики проведення занять аеробікою з дівчатами старшого шкільного віку : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Петрина Леся Анатоліївна. - Львів, 2014. - 298 с.

Науковий керівник – Музика Федір Васильович, канд. біол. наук, доцент, проректор з навчальної і виховної роботи Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Худолій Олег Миколайович, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, оздоровчої та лікувальної фізичної культури Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Офіційний опонент – Беляк Юлія Ігорівна, канд. пед. наук, доцент кафедри спортивно-педагогічних дисциплін Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Анотація. Дисертація присвячена проблемі пошуку шляхів підвищення ефективності занять із фізичної культури в школі завдяки використанню інноваційних видів рухової активності, зокрема аеробіки. Мета роботи полягала в удосконаленні методики проведення занять аеробікою з дівчатами старшого шкільного віку. Розроблена методика передбачала диференційований підхід при дозуванні навантажень, збільшенні обсягу вправу тренувальному комплексі, урізноманітнення змісту занять. Відповідні доповнення були спрямовані на удосконалення традиційної методики проведення занять аеробіки в школі. Експериментальне випробування розробленої методики занять аеробікою сприяло підвищенню їхньої оздоровчої ефективності, що

підтвердила позитивна динаміка показників соматичного здоров'я, фізичної та розумової працездатності, фізичної підготовленості та психоемоційного стану в дівчат експериментальної групи. За своєю величиною динаміка змін відповідних показників виявилася вірогідно більшою порівняно з показниками дівчат контрольної групи, які займалися за традиційною методикою. Отримані результати підтверджують ефективність застосування аеробіки на заняттях із фізичної культури в дівчат старшого шкільного віку та доцільність їх проведення за розробленою в дисертаційній роботі методикою.

Ключові слова: методика, базова аеробіка, степ-аеробіка, дівчата старшого шкільного віку, стан здоров'я, фізичний стан, фізична та розумова працездатність.

Петрина Л.А. Совершенствование методики проведения занятий аэробикой с девушками старшего школьного возраста. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме поиска путей повышения эффективности занятий по физической культуре в школе благодаря использованию инновационных видов двигательной активности, в частности аэробики. Научная новизна: впервые экспериментально обоснована методика использования аэробики в урочных формах занятий с целью улучшения показателей физического и психического состояния девочек старшего школьного возраста. Обобщен опыт специалистов физического воспитания по проведению и отношению занятий аэробики с девочками старшего школьного возраста.

Ключевые слова: методика, базовая аэробика, степ-аэробика, девушки старшего школьного возраста, состояние здоровья, физическое состояние, физическая и умственная работоспособность.

Petryna L. A. Improving of methods of aerobics lessons for senior grade schoolgirls. Manuscript.

Annotation. Thesis is devoted to finding the ways to improve secondary school physical education lessons through some innovative types of physical activity, including aerobics. The objective was to improve methods of aerobics for senior grade schoolgirls. The developed method provided a differentiated approach to loadings, the amount of exercises during the workout, the lesson content diversity. Some relevant amendments were aimed at improving the traditional methods of aerobics classes at school. Experimental testing of the developed method of aerobics lessons helped increase their health-related efficiency which was confirmed by the positive indices of physical health, physical and mental abilities, physical fitness and emotional state of the girls in the experimental group. The changes dynamics of relevant indices proved to be significantly higher compared to that one of girls in the control

group who trained according to the traditional methods. These results confirm the efficiency of aerobic exercises during the physical education lessons for senior grade schoolgirls. The developed method can be recommended to be introduced into physical education lesson.

Key words: methods, general aerobics, step-aerobics, senior grade schoolgirls, health, fitness, physical and mental abilities.

13. Семаль Н. В. Організація просвітницько-пропагандистської діяльності для залучення неповносправних до фізкультурно-спортивних занять : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Семаль Наталія Володимирівна. - Львів, 2014. - 254 с.

Науковий керівник – Грибовська Ірина Борисівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри фітнесу і рекреації Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Магльований Анатолій Васильович, д-р біол. наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, завідувач кафедри фізичного виховання і спортивної медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Офіційний опонент – Горбенко Олександр Володимирович, канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент кафедри менеджменту фізичної культури Харківської державної академії фізичної культури.

Анотація. Дисертаційну роботу присвячено удосконаленню організації просвітницько-пропагандистської діяльності установ сфери фізичного виховання і спорту. Визначено особливості планування, зміст та кількісні показники просвітницько-пропагандистської діяльності в роботі організацій сфери фізичного виховання і спорту. З'ясовано роль засобів масової інформації в залученні неповносправних до фізкультурно-спортивних занять; рівень фізкультурної освіченості неповносправних та шляхи їх залучення до рухової активності. Вивчено вплив просвітницько-пропагандистської діяльності організацій сфери фізичного виховання і спорту на процес залучення неповносправних до фізкультурно-спортивних занять. Доведено дієвість запропонованої моделі та потребу в активізації просвітницької роботи, яка спрямована на переконання неповносправних у потребі фізкультурно-спортивних занять.

Ключові слова: неповносправні, просвітницько-пропагандистська діяльність, фізкультурно-спортивні заняття.

Семаль Н. В. Организация просветительско-пропагандистской деятельности для привлечения инвалидов к физкультурно-спортивным занятиям. Рукопись.

Аннотация. Диссертационная работа содержит анализ особенностей планирования, содержания и количественных показателей просветительско-пропагандистской деятельности в работе организаций сферы физического воспитания и спорта. Впервые разработана организационная модель просветительско-пропагандистской деятельности учреждений сферы физического воспитания и спорта по привлечению инвалидов к физкультурно-спортивным занятиям. Впервые выявлены особенности планирования, содержания и количественные показатели просветительско-пропагандистской деятельности в работе организаций специальной компетенции. Впервые выявлена роль средств массовой информации в просветительско-пропагандистской деятельности для привлечения инвалидов к физкультурно-спортивным занятиям.

Ключевые слова: инвалиды, просветительско-пропагандистская деятельность, физкультурно-спортивные занятия.

Semal N. V. Organization of educational and outreach activities to attract disabled to physical education and sports. Manuscript.

Annotation. The thesis is devoted to the improvement of education and outreach activities of agencies in the field of physical education and sport. The specificity of the planning, content and quantitative indices of organization and outreach activities in the field of physical education and sport has been defined. The role of the media in drawing disabled to sports and sports activities has been found as well as the level of physical education of disabled and methods of their involvement in physical activity. The influence of education and outreach activities of organizations in the field of physical education and sports upon the process of bringing up disabled towards physical education and sport has been studied. The validity of the proposed model has been proved and the necessity of intensification of educational activities, aimed at disabled belief in the necessity of physical education and sport activities.

Key words: disabled, education and outreach, sports and physical education activities.

- 14. Тітаренко А. А. Програмування процесу розвитку силових здібностей у школярів молодших класів : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 / Тітаренко Алла Анатоліївна. - Харків, 2014. - 262 с.**

Науковий керівник – Худолій Олег Миколайович, д-р наук з фіз. виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, оздоровчої та лікувальної фізичної культури Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Офіційний опонент – Васьков Юрій Вадимович, д-р наук з фіз. виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Харківської гуманітарно-педагогічної академії.

Офіційний опонент – Боднарчук Олена Миколаївна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури.

Анотація. Дисертацію присвячено проблемі вдосконалення системи силової підготовки учнів молодшого шкільного віку. Розглянуто питання програмованого розвитку силових здібностей у школярів молодших класів. Установлено, що поліпшення силової підготовленості школярів 2-4 класів можливе за умови, коли силове навантаження викликає значні зміни після роботи на кожному місці, після заняття (ТТЕ) і через двадцять чотири години після навантаження (ВТЕ). Чим більшою є динаміка ТТЕ і ВТЕ, тим значніші поліпшення результатів силових тестів спостерігаються вже через три заняття.

Ключові слова: школярі молодших класів, рухова підготовленість, силова підготовленість, метод моделювання, програмування.

Титаренко А. А. Программирование процесса развития силовых способностей у школьников младших классов. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме усовершенствования системы силовой подготовки учеников младшего школьного возраста. Рассматриваются вопросы программирования развития силовых способностей у школьников младших классов. Изложены результаты анализа научной и методической литературы по проблеме комплексного развития двигательных способностей у детей и подростков. Освещены вопросы относительно анатомо-физиологических особенностей и особенностей развития двигательных способностей учеников младшего школьного возраста. Установлено, что развитие силы разных мышечных групп у младших школьников проходит неравномерно, индивидуально, а эффективнее всего силовые способности развиваются в случае комплексного развития всех мышечных групп. Представленные в научной и методической литературе данные свидетельствуют, что у детей младшего школьного возраста, при рациональной организации нагрузок силовой направленности, могут наблюдаться значительные приросты силовых показателей. Установлено, что улучшение силовой подготовленности школьников 2–4 классов возможно при условии,

когда силовая нагрузка приводит к значительным изменениям после работы на каждом месте, после занятия (срочный тренировочный эффект) и через двадцать четыре часа после нагрузки (отставленный тренировочный эффект). Чем большая динамика СТЭ и ОТЭ, тем более значительные улучшения результатов силовых тестов наблюдаются уже через три занятия.

Ключевые слова: школьники младших классов, двигательная подготовленность, силовая подготовленность, метод моделирования, программирование.

Titarenko A. A. Programming of process of developing power Hairs for the schoolchildren of junior classes. Manuscript.

Annotation. Dissertation is sanctified to the problem of improvement of the system of power preparation of students of midchildhood. The questions of programmable development of power capabilities are examined for the schoolchildren of junior classes. It is set that improvement of power preparedness of schoolchildren of 2-4 classes maybe subject to condition when the power loading results in considerable changes after work on every place, after employment (TTE) and in twenty four hours after loading (W). Whale large dynamics of TTE and W, the more considerable improvements of results of power tests are observed already through three employments. Programming of developing power flairs, uses of the programs statistically for certain influences on the increase of relative and speed force for boys and girls of 2-4 classics ($p < 0,001$). Efficiency of developing power flairs grows, if on 1-3 lessons the combined method, variant of I, is used; on 4—6 lessons is the combined method, variant of II; on 7-9 lessons is a playing method. Basis for programming of power preparation of schoolchildren of junior classes are results of complete factor experiment.

Key words: schoolchildren of junior classes, motive preparedness, design method, power preparedness, programming.

24.00.03 Фізична реабілітація

24.00.03 Physical rehabilitation

Дисертації кандидатів наук:

- 15. Віндюк П. А. Шляхи підвищення функціональних можливостей кардіореспіраторної системи у підлітків з церебральним паралічем засобами фізичної реабілітації : дис. ... канд. наук. з фіз. виховання і спорту : 24.00.03 / Віндюк Павло Андрійович. - Запоріжжя, 2014. - 223 с.**

Науковий керівник – Богдановська Надія Василівна, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Запорізького національного університету.

Офіційний опонент – Макарова Еліна Вікторівна, д-р наук з фіз. виховання та спорту, доцент, в. о. завідувача кафедри соціальної медицини, рекреації та адаптивної фізичної культури Російського державного соціального університету.

Офіційний опонент – Луковська Ольга Леонівна, канд. мед. наук, доцент, завідувач кафедри фізіології та спортивної медицини Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту.

Анотація. У роботі досліджено проблему підвищення функціональних можливостей кардіореспіраторної системи в підлітків із церебральним паралічем засобами фізичної реабілітації. Проаналізовано літературні джерела з проблеми фізичної реабілітації підлітків із церебральним паралічем; визначено показники та рівні функціонального стану серцево-судинної і дихальної систем організму підлітків із церебральним паралічем; оцінено мотивацію підлітків до рухової активності; розроблено та впроваджено програму фізичної реабілітації, яка містила ходьбу, помірний біг, ходьбу в поєднанні з бігом тривалістю до 20 хв, біг із коротким прискоренням на 10-15 м, вправи на фітболах, дихальні вправи за методикою О. М. Стрельникової, заняття на велотренажерах тривалістю від 5 до 15 хв та позитивно вплинула на функціональні можливості серцево-судинної та дихальної систем підлітків із церебральним паралічем; експериментально перевірено вплив засобів фізичної реабілітації на кардіореспіраторну систему підлітків із церебральним паралічем.

Ключові слова: підлітки з церебральним паралічем, кардіореспіраторна система, мотивація, функціональні можливості, фізична реабілітація.

Виндюк П. А. Пути повышения функциональных возможностей кардиореспираторной системы у подростков с церебральным параличом средствами физической реабилитации. Рукопись.

Аннотация. В работе исследовано проблему повышения функциональных возможностей кардиореспираторной системы у подростков с церебральным параличом средствами физической реабилитации. Проанализированы литературные данные по проблеме физической реабилитации подростков с церебральным параличом; определены показатели и уровни функционального состояния сердечно-сосудистой и дыхательной систем организма подростков с церебральным параличом, оценена мотивация подростков к двигательной активности; разработана и внедрена программа физической реабилитации, которая положительно влияет на функциональные возможности сердечно-сосудистой и дыхательной систем подростков с церебральным параличом; экспериментально проверено влияние средств физической реабилитации на кардиореспираторную систему подростков с церебральным параличом. Оценка уровня функционального состояния

сердечно-сосудистой і дихальної систем організму підлітків з церебральним паралічем здійснена з допомогою комп'ютерно-діагностическої програми «ШВСМ-інтеграл». Встановлено позитивне впливання запропонованих засвід фізическої реабілітації на функціональне станіє кардіореспіраторної системи і опорно-двигального апарату, а також на мотивацію к двигальної активності у підлітків з церебральним паралічем.

Ключеві слова: підлітки з церебральним паралічем, кардіореспіраторна система, мотивація, функціональні можливості, фізическа реабілітація.

Vindyuk P. A. Ways of increase of functional possibilities of the cardiorespiratory system for teenagers with a cerebral paralysis by facilities of physical rehabilitation. Manuscript.

Annotation. In-process investigational problem of increase of functional possibilities of the cardiorespiratory system for teenagers with a cerebral paralysis by facilities of physical rehabilitation. Literary sources are analyzed on issue of physical rehabilitation of teenagers with a cerebral paralysis; certainly indexes and levels of the functional state of the cardiorespiratory systems of organism of teenagers with a cerebral paralysis, the motivational sphere of teenagers is appraised with a cerebral paralysis; the program of physical rehabilitation of the cardiorespiratory system of teenagers is developed and inculcated with a cerebral paralysis; influence of facilities of physical rehabilitation is experimentally tested on the cardiorespiratory system of teenagers with a cerebral paralysis. Scientific information is complemented about influence of formed of motivation on the improvement of the functional state of teenagers with a cerebral paralysis and maintenance of physical rehabilitation and of facilities and methods of rehabilitation at to the cerebral paralysis

Key words: teenagers with a cerebral paralysis, cardiorespiratory system, motivation, functional possibilities, physical rehabilitation.

16. Таран І. В. Гідрокінезотерапія як засіб поетапного формування рухових навичок дітей 3-5 років з церебральним паралічем спастичної форми : дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.03 / Таран Інна Віталіївна. - Львів, 2014. - 215 с.

Науковий керівник – Вовканич Андрій Степанович, канд. біол. наук, професор, проректор з науки і зовнішніх зв'язків Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Богдановська Надія Василівна, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Запорізького національного університету.

Офіційний опонент – Одинець Тетяна Євгенівна, канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри фізичної реабілітації Класичного приватного університету.

Анотація. Дисертацію присвячено проблемі застосування гідрокінезотерапії у фізичній реабілітації дітей 3–5 років із церебральним паралічем спастичної форми. У роботі подано обґрунтування методики гідрокінезотерапії в системі фізичної реабілітації дітей зі спастичною диплегією церебрального паралічу хронічно-резидуальної стадії захворювання, що передбачає застосування фізичних вправ у воді для пригнічення патологічних м'язових реакцій та стимулювання поетапного розвитку настановних випрямних рефлексів з урахуванням позитивного впливу на соціально-емоційний стан, маніпулятивну та ігрову діяльність. Отримані результати підтверджують ефективність застосування розробленої методики гідрокінезотерапії та дають підставу рекомендувати її до застосування в практичній діяльності лікувально-профілактичних закладів.

Ключові слова: дитячий церебральний параліч, спастична форма, фізична реабілітація, гідрокінезотерапія, навички, діти.

Таран И. В. Гидрокинезотерапия как средство поэтапного формирования двигательных навыков детей 3-5 лет с церебральным параличом спастической формы. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме применения гидрокинезотерапии в физической реабилитации детей 3-5 лет с церебральным параличом спастической формы. В работе подтверждены данные о том, что среди причин инвалидности детского населения в первых ранговых местах остаются болезни нервной системы, среди которых ДЦП имеет ведущее место и подавляющее количество больных наблюдается со спастическими формами. Результаты исследования подтверждают, что двигательные нарушения у детей с церебральным параличом являются своеобразным отклонением моторного развития, что без соответствующей коррекции влияет на процесс формирования нервно-психических функций ребенка. Подтверждены сведения о том, что физическая реабилитация должна носить комплексный характер. Гидрокинезотерапия эффективно применяется в реабилитации больных ДЦП и, благодаря свойствам воды, имеет приоритет над физическими упражнениями, выполняемыми на суше. В работе представлено обоснование методики поэтапного формирования двигательных навыков как средства

гідрокінезотерапії в системі фізичної реабілітації дітей со спастическою диплегією церебрального паралича в хроніческі-резидуальної стадії захворювання. Розробана методика передуматриває примененіє фізическіх упражненій в воді для подавлення патологіческіх мышеческіх реакцій і стимулювання поетапного розвитку установоческіх выпрямительескіх рефлексів с учетом положительеского впливання на соціально-емоціоанальное состояние, маніпулятивну і ігрову діяльність.

Ключевые слова: детский церебральный паралич, спастическая форма, физическая реабилитация, гидрокинезотерапия, навыки, дети.

Taran. I. V. Hidrokinезoterapiya as mean of the stage-by-stage forming of motive skills of children 3-5 with the cerebral paralysis of spastic form. Manuscript.

Annotation. Dissertation is sanctified to the problem of application of gidrokinезoterapiya in the physical rehabilitation of children 3–5 with the cerebral paralysis of spastic form. The paper presents the rationale hydrokinesitherapy technique in the system of physical rehabilitation of children with spastic diplegia cerebral palsy in chronical ly-residual stage of the disease, which involves the use of exercise in water to suppress pathological reactions and stimulate muscle development phase rectifier installation reflexes on the positive impact on the socio-emotional state, manipulative and gaming activities. These results confirm the effectiveness of the developed technique hydrokinesitherapy and give reason to recommend it for use in the practice of health care institutions.

Keywords: child's cerebral paralysis, spastic form, physical rehabilitation, gidrokinезoterapiya, skills, children.

Дисертації докторів наук:

17. Нестерчук Н. Є. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації дітей з вродженою клишоногістю : дис. ... д-ра. наук. з фіз. виховання та спорту : 24.00.03 / Нестерчук Наталія Євгенівна. - Рівне, 2014. - 488 с.

Науковий консультант – Маліков Микола Васильович, д-р біол. наук, професор, декан факультету фізичного виховання Запорізького національного університету.

Офіційний опонент – Макарова Еліна Вікторівна, д-р наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри фізичної реабілітації Львівського державного університету фізичної культури.

Офіційний опонент – Головаха Максим Леонідович, д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри травматології і ортопедії Запорізького державного медичного університету.

Офіційний опонент – Вихляєв Юрій Миколайович, д-р пед. наук, професор кафедри фізичного виховання Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут”

Анотація. Дисертація присвячена проблемі обґрунтування теоретико-методичних основ формування та реалізації змісту індивідуально орієнтованої фізичної реабілітації дітей із вродженою клишоногістю у дошкільний період. У дослідженні задіяно 68 дітей дошкільного віку з вродженою клишоногістю, 34 дитини без порушень розвитку і члени їхніх родин. Розроблена концепція індивідуально орієнтованої фізичної реабілітації дошкільників із вродженою клишоногістю, зважаючи на недоліки чинних організації і змісту процесу, визначає напрями удосконалення останніх на засадах дотримання вимог загальних принципів фізичної реабілітації, а також дидактичних і методичних принципів фізичного виховання, під час формування змісту занять - урахування індивідуальних особливостей морфології, функціонування стопи й усього опорно-рухового апарату, поміж інших систем, - насамперед м'язової і серцево-судинної. Концепція індивідуально орієнтованого змісту фізичної реабілітації базується на наукових, організаційних, змістових і нормативних основах. За результатами проведеного педагогічного експерименту констатовано, що впровадження програми індивідуально орієнтованої фізичної реабілітації сприяло поліпшенню активних і пасивних рухів у гомілковостопних суглобах (тількине згинання), зміцненню м'язів гомілки і стопи, коригуванню виконання основних рухів до рівня однолітків без порушень розвитку, функціонального стану серцево-судинної і дихальної систем, фізичної працездатності, розвитку фізичних якостей.

Ключові слова: діти з вродженою клишоногістю, індивідуально орієнтована фізична реабілітація, гомілковостопний суглоб, фізичні вправи.

Нестерчук Н. Е. Теоретико-методические основы физической реабилитации детей с врожденной косолапостью. Рукопись.

Аннотация. Диссертация посвящена проблеме обоснования теоретико-методических основ формирования и реализации содержания индивидуально ориентированной физической реабилитации детей с врожденной косолапостью в дошкольный период. В работе проанализированы результаты внедрения

программы индивидуально ориентированной физической реабилитации. В исследовании задействовано 68 детей с врожденной косолапостью, 34 ребенка без нарушений развития дошкольного возраста и члены их семей. Разработанная концепция индивидуально ориентированной физической реабилитации дошкольников с врожденной косолапостью, учитывая недостатки действующих организации и содержания процесса, определяет направления совершенствования последних основываясь на требованиях общих принципов физической реабилитации, а также дидактических и методических принципов физического воспитания, а в ходе формирования содержания занятий - учет индивидуальных особенностей морфологии, функционирования стопы и всего опорно-двигательного аппарата, среди других систем, прежде всего мышечной и сердечнососудистой. Концепция индивидуально ориентированного содержания физической реабилитации базируется на научных, организационных, содержательных и нормативных основаниях. Основной целью программы индивидуально ориентированной физической реабилитации избрано улучшение функционального состояния стоп, увеличение подвижности в голеностопном суставе, укрепление мышц нижних конечностей, коррекцию постановки стоп во время движения, предупреждение рецидивов, профилактику нарушения осанки, приближение выполнения физических упражнений и основных движений к норме (по сравнению со сверстниками без нарушений развития), подготовку детского организма к учебной деятельности в школе, овладение родителями практическими навыками проведения физической реабилитации в домашних условиях, различными приемами лечебного массажа и упражнениями на растяжение (стретчинг). Оптимальным в обеспечении эффекта физической реабилитации дошкольников с врожденной косолапостью признан комплексный подход, предусматривающий систему подготовки специалистов (овладение методиками реабилитации, комплексную обследования, определения содержания рекомендаций для реализации родителями ребенка, формирование индивидуально ориентированного содержания занятий); сотрудничества с родителями (открытые занятия, беседы, тренинги, индивидуальные и групповые консультации); воздействия на организм ребенка с помощью средств физической реабилитации (нормализация морфологии и функции стопы, устранение рецидивов, обучение основным движениям, улучшение физического развития, функциональных показателей, физических качеств до уровня сверстников без нарушений развития). Учитывая то, что врожденная косолапость негативно влияет на весь детский организм, вследствие уменьшения двигательной активности, патологической постановки стоп, была определена стратегия оздоровления детей с врожденной косолапостью, которая имела комплексный подход, направленная на укрепление здоровья, физическую подготовленность. Оздоровление включало ряд основных параметров: удовлетворение двигательной активности, основанной на учете биологических закономерностей их организма, связанных со значительной потребностью ребенка в различных движениях; развитие физических возможностей детей, тренировки сердечнососудистой и дыхательной систем, формирование правильной осанки, создание

положительного эмоционального настроения в ходе двигательной деятельности по формированию интереса и мотивации к занятиям по физической реабилитации. Реализация предложенной программы индивидуально ориентированной физической реабилитации обеспечила достижение положительного результата в выполнении основных движений и нормативных физических упражнений. По результатам проведенного педагогического эксперимента констатировано, что внедрение программы индивидуально ориентированной физической реабилитации способствовало улучшению активных и пассивных движений в голеностопных суставах (тыльное сгибание), функционального состояния сердечнососудистой и дыхательной систем, физической работоспособности, укреплению мышц голени и стопы, корректировке выполнения основных движений до уровня сверстников без нарушений развития, развитию физических качеств.

Ключевые слова: дети с врожденной косолапостью, индивидуально ориентированная физическая реабилитация, голеностопный сустав, физические упражнения.

Nesterchuk N. E. Theoretical and methodological basis of physical rehabilitation of children with congenital clubfoot. Manuscript.

Annotation. The thesis is devoted to the problem connected with justification of theoretical and methodological bases of forming and implementation of individual physical rehabilitation of preschool children with congenital clubfoot. 68 preschool children with congenital clubfoot, 34 children without violation and children's families were involved into the research. Paying attention to the shortcomings of existing organization and content of the process, the proposed conception is focused on individual physical rehabilitation of preschool children with congenital clubfoot. It defines that the directions of the improvement are to meet the requirements of general principles connected with physical rehabilitation, as well as didactic and methodological principles of physical training during the classes, taking into account individual morphology, functioning of the feet and all musculoskeletal system among other systems – especially among muscular and cardiovascular ones. Being oriented to the individual physical rehabilitation this conception is based on scientific, organizational, substantial and normative grounds. The results of the pedagogical experiment state that the implementation of individual physical rehabilitative program assisted to improve active and passive movements of ankle-foot joints (dorsiflexion), strengthen lower leg and foot muscles, correct execution of basic movements to the level of their peers without disability, adjust the functional state of cardiovascular and respiratory systems, firm physical performance, develop physical qualities.

Key words: children with congenital clubfoot, individual physical rehabilitation, ankle-foot joint, exercise.

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ

Віндюк П. А.	15
Гордійчук В. І.	6
Дух Т. І.	7
Кирпенко В. М.	8
Кутек Т. Б.	4
Маляр Н. С.	9
Нестерчук Н. Є.	17
Остафійчук Я. Ф.	10
Павлось О. О.	1
Пасічник В. М.	11
Передерій А. В.	5
Петрина Л. А.	12
Семаль Н. В.	13
Таран І. В.	16
Тітаренко А. А.	14
Хіменес Х. Р.	2
Хохла А. І.	3

AUTHORS INDEX

Cordiychuk V. I.	6
Dukh T. I.	7
Himenes Ch. R.	2
Khokhla A. I.	3
Kirpenko V. N.	8
Kutek T. B.	4
Malar N. S.	9
Nesterchuk N. E.	17
Ostafiichuk J. F.	10
Pasichnyk V. M.	11
Pavlos O. O.	1
Petryna L. A.	12
Perederiy A. V.	5
Semal N. V.	13
Taran. I. V.	16
Titarenko A. A.	14
Vindyuk P. A.	15

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

АНОТОВАНИЙ ПОКАЖЧИК ДИСЕРТАЦІЙ за 2014 рік

(українською, російською та англійською мовами, що наявні у фонді бібліотеки
Львівського державного університету фізичної культури)

Укладач – Ірина Свістельник